

Super cantica

Jincipit tractatus ma-

gistri Johānis gersonis can/
cellarij parisiensis super. cantica
canticoꝝ ad. fratres ordinis
carthusien. editꝝ apud lugdū
num Anno dōmini M.cccc.
xxix

Ho te sacer
ordo Carthusien q/
niam amas me pri
mū tuū. et ideo pri
mū. argumento xpī
quia fecisti in me. misericordiam.
Amoris quoqꝫ tui probatio. ope
ris est exhibitio. Tricenariū nāqꝫ
post morteꝝ mēa indultū priꝫ fies
ri placuit preuenire me viuēte.
Meditarꝫ sum mecū. siquā opis
vicissitudineꝝ. vacua senectꝫ mea
posset afferre. Subh̄t mor̄ aim.
petitio vestre deuotōis modo fa
cta per nōnullos ex vobis quāl
vice oīm. quatenus super cantica
canticoꝝ scriberet aliqua qualis
cūqꝫ studioſitas mea. Inclinauit
protinus cor meū assentire. quia
amo te. Etenim amicorum vota
sunt similia. **C**lerū post tot a
sumis ingenīs dictata sup eisde
cantīcīs quid aut qle posset ad
dere paup̄tacula mea. nullius vel
repide deuotōis mee diu satis in
dubio fuit animus. Tādem cōf/
sus in auxilio precū vestrarū de/
creui nouū aliquid. aut saltez no/
uo mō scribere sub premisso the/

canticoꝝ. ccxvi

mate Amo te.

Explicit prohemium.

Ho te Ior ista Petri est
ad dñm ter interrogan/
tem. tertio repetita. Dñe
tu scis quia amo te. Jurta quoꝝ
verbū triplicatū possumus alle/
gorice. moraliter et anagogice.
tripliceꝝ in creatura rationali a/
morem intelligere. libeꝝ. arbitra/
rium. gratuitum. liberū concrea/
tum. arbitrariū deliberatiū. gra/
tuitum supinfusum. **D**imisso iteꝝ
sermone de amore pure naturali
vegetatiuo et animali. et habito
tātummodo respectu ad amoreꝝ
dei sicut habuit petrus dices. Amo te.
Est aut̄ amor noster ad
deū triplex in genere put statim
dictū est. et huiꝫ verbi amo. tres
līe signant in enigmate. **D**.princi
pium. **M**.medium. **O**.finis. Et q/
triplici amore habituali. tanqꝫ
triplici vita prima resultat actus
amoris pfectus et meritor̄ frui/
tiuꝫ dei. de quo sola principaliter
cantica cantorum sunt. per ana
gogiam. i. sursum actionem. qua/
liter aguntur a sp̄s sancto (quem
hodierna die in filios adoptiōis
xp̄s effudit) ipsi filī dei similes
apostolis. **A**it vero processus
noster ut ordinetur ex notis. pre/
mittet aliquas considerationes.
de quidditate amoris in specieb/
suis. et hoc p prima partitione
Proinde sc̄da partitio cōtinebit
considerationes quinquaginta

M 1

Super cantica

scđm totidem dies subiles pente
costes quādo spūlland⁹ his die-
bus in linguis igneis apparens
mentes carnalium in sui amorem
ait gregor⁹ immutauit Amor si
quidem ignis est. vñ noiatur ser-
aphicus. qđ ardorem significat
et quinquaginta proprietates suas
qđ rotivez linguis igneas (qđ
se loquuntur et aperit) dispertitas
oīdemus Tandem partitio ter-
tia consumabit. velut in cuspide
piramidis flāmee. vniuersū amo-
ris sermonem ad primā et vnit̄
proprietatem super illud Oscule-
tur me osculo oris sui se reflectēs

Prima cōsideratio.

de primo amore libero nobis
concreato .

HAmor liber resp̄ciū dī natu-
raliter et indelebiliter in h̄
est. concreat⁹ et insert⁹ dū
cōditus ē ad imaginezq̄ similitu-
dinem dei. que consistit in mente
noticia et amore. Ted queret pri-
nus aliquis quo pacto si natura-
lis amor est. liber dici potest. et si
liber. quō naturalis? Est hic alta
et grata doctoz̄ p̄scrutatio qđ si
precipui inuenitur qđ sicut in deo
amor productiu⁹ spūlland⁹ liberti-
rim⁹ est qui tñ immutabiliter a/
git et nē carlo. sic in creatura rati-
onali vel intellectuali. amor p̄mo
infitus respectu dei. quē aliqui sin-
derisim vocant. licet quodammodo
sit altior et specialior. qui constitu-

Canticorum.

it tertiam p̄tem imaginis. nec ali-
ud respicit bonuz qđ deū p̄ ob/
jecto et sine vltimo. Iste inquam
amor licet inuariabilis sit et in
delebilis nihilomin⁹ spontaneus
est et vltroneus. aliter qđ sit amor
lapidis grauis ad suū centru⁹ et
hoc ratiōe cognitionis intellectu/
ue diūcte sibi put est scđa pars ii/
imaginis oriens ex prima que est
memoria. non qđem sensualis re/
spiciens p̄teritū. sed mentalis cō/
plectens oēm tpiis differētiā imo
supgrediens. Est ergo amor iste
ex natura sua sp̄otaneo atq̄ liber
qđuis in oppositam partem veritatis
non possit.

Scđa cōsideratio

HAmor iste dei liber. funda-
mental is est ad oēm affe-
ctiōem alterā intellectua/
lem. que p̄sprie nō distil passio. sed
opatio. p̄portionaliter sicut deus
vnica opatione delectatur. et nul-
laten⁹ passiōe. Itaq̄ nēc est oia
multa reduci ad vnu. et mutabili-
lita ad immutabile et fixu⁹. Opor-
tuit ergo omnes affectiōes. quarū
mītas oīstat esse variabiles. redu-
ci ad vna⁹ quietam et simplicem.
Talis ē amor naturalis dei. insi-
tus aie in cōstitutōe imaginis sue
quē dicim⁹ esse ouenitiam et co/
aptationez ad deū. tanq̄ ad finē
suū vltimū et quodammodo intelli-
gibile centru⁹. in quo lugiter ma-
net innititur et quiescit Ex q̄ pre-

Partitio

terea oēs alie affectiōes q̄ dicūt
motū vel mutationē. siue in bono
siue in malo siue in arduo. vt des
veriū. fuga. spes. timor. audacia.
ira segnices oriuntur.

Tertia consideratio.

Hoc dei iste liber. nō h̄
actū scđm. q̄ sequit̄ cogi
tationē et obliuī p̄ statu
vie. nisi p̄uia sensatiōe. q̄uis sp̄ sit
in actu primo qui ē vt dixim̄ oti
nius simplex et q̄et̄. Posz hic in
eroduci tota materia deceptib̄
et intentionib̄ cognitiūis et affecti
ūis. et sp̄aliter de sex modis sp̄ēz
q̄ sūt initiu cognoscēdi sup̄ sensū
intellectualr. Nā qdā sūt abstra
cta p̄ fātasmata. qdāz naturaliē
instē ex prima creatiōe sic ē sp̄es
innata cognoscēdi deū et amādi.
qdāz sūt imp̄issa p̄ s̄bas sp̄iales.
qdā relidē. qdā p̄ collatiōez ad
q̄site. Alie p̄ xp̄ientiā habite. sed
de his nō est hic dicēdu p̄ singu
la. q̄lia tñi cognoscē multū iuuat
ad amorē dei peculiarit̄ exercēdu

Quarta consideratio.

Hoc iste dei liber et imp̄is
sus. nō causat involūtate
rationali vel intellectua.
ex amicabilib̄ q̄ sūt ad se. sicut vi
deē dicit̄ arist. et auctor de causis
sed ecōtra amicabilia ad se orissūt
ex isto amore ad deū. **H**ec ē ob
derat̄ theologica pulcerria atq̄
sc̄issima. quinc̄ oēs pccores. eē

prima

clxxxvij

puaricatores instituti p̄mit̄ or
dinis dū ab amore dei deflectūt
arbitrio malo. ad amore p̄prium
vel alienū aduersī deū. h̄ntes cor
distortū et iniustū. nec ouenientz
diūctuz cū prima et rectissima re
gula et amoris sui liberali et na
turali imp̄ssi. **S**ufficiat interim
p̄ certificatiōe huī consideratiōis
theologoz auctoritas. in h̄ fun
data q̄ deē sup̄ oia p̄p̄ se diligē
d̄ dilectiōe arbitraria. q̄nto ma
gis dilectiōe naturali et libera. q̄
neqz fallē vel errare p̄t. neqz falli
cū regaē sicut imp̄issa ē ab agente
infallibili.

Quinta consideratio.

Hoc iste liber dei. habe
bit actū z̄ in patria ple
nissimū. cōtinuū simplicē
et iocūdū q̄ d̄r fruitū siue fruitio
vel osculatio sic ostet tertia par
titio. Sz in hac valle miserie vix
habet iste actū scđm. n̄i valde in
terrupt̄ et p̄ intualla. p̄p̄ curui
tates amoris libidinosi dephmen
tis. **D**ocet h̄ p̄chdolor valde ni
mis xp̄ientia. **I**tz̄ xo amor
iste liberalis ad deū. habuissz oti
nue actū scđm. q̄ obſtit in opatio
ne. et h̄ p̄ statu innocentie. imo etiā
in angelis p̄ma sui ōditioe. vel e
tiā in purgatorio nūc habeāt aie
finali saluā de talē actū scđm oti
nus. imo et de dānatis q̄ri p̄sset
cū habeāt remorsū oscie vehemē
tē. nō solū in habitu sed in actu. q̄

.Ω .z.

Super cantica

causaē scđz doctores ex repugnā
tia amoris p̄p̄h arbitrarī. ad ai
morē naturālē et insitū dei. lector
aduertat

Prima cōsideratio.

De secundo amore

H Mor arbitrarī
respectu deī nō habet ni
si p̄ua vel s̄l̄ occurreō p̄dīto na
turali et libero amore Perspicuū
ē q̄ radix ē hmōi amor oīm alio
rū affectuū. Rurs' volūta nō fer
tur libere nisi p̄moneā obiectalr
et cognitiue p̄ intellectū sub rōe
boni vel mali. ueniētis vel discō
ueniētis ex q̄ motiōe p̄tīn' orī in
volūtate actuali q̄daz op̄lacetia
v̄l̄ displicētia naturali. iuxta s̄nias
damasceni. q̄bū bti augustini q̄
nō ē in p̄tāte n̄a q̄b̄ vīsīs tāga/
mūr. Ceterz post apprehēsionem
hmōi obiectalr volūta se mouet
libere acceptādo vel refutādo v̄l̄
suspēsaz se tenendo.

Scđa cōsideratio

H Mor arbitrarī respectu
deī. distinguīt a libero na
turali p̄p̄. cōsideratiōem
duplicē aie rōlis et sue libertatis
Cōsiderat itaqz aia rōlis vel. vt
in se essētialr libera. v̄l̄ vt actualr
deliberās. Si primo mō s̄c sua li
bertas sp̄ ē equalis et inuariabil

cōsideratio.

q̄ inauferibilis ip̄a p̄manētē in eē
et sic accipiēt a doctorib̄ bernar
do et anselmo q̄ dīcūt eā esse eglē
in oib̄ tā angelis q̄b̄ hōib̄ q̄ po
tissimā sub deo imo q̄i silem q̄ ne
q̄ cogi p̄t neq̄ minui ip̄a stante
natura aie. Si vo cōsiderat vt a
ctualē arbitrās. et se sup̄ se refle
ctēs. tūc libertas hmōi variabil
ē et impedibil. neq̄ eglis in oib̄
tā āgelis q̄b̄ hōib̄. H patiē serui
tutē. nūc culpe nūc pene et multe
miserie. imo vt turbato iudicio ra
tiōis. tūc oīo tollit. et sp̄ediē. in a
ctu suo ne deliberet. Tūdat at
sup̄ hac distincōe. diuisio sp̄us q
iae ex vna p̄te. diuisio p̄terea sp̄s
et mēl. ex altera. de q̄b̄ in metco
ope sup̄ magnificat distincōe se
cūda lati' tractatum est.

Tertia cōsideratio

H Mor arbitrarī resp̄cū dei
nō habet h in via s̄c nec
intellectual cognitio actu
alis sine p̄ua cognitiōe sensuali.
Tradit h p̄hs. exp̄iente vocē lo
quēs. q̄uis ignoraret hui' seruīt
colligatōis et ordinis rōem. sicut
nec pccī originalis trāsgressionē
Hū factū ē vt intellect̄ nō poss̄
actualr ferri in deū nisi p̄t̄ docē
tur p̄ s̄sū. dicta p̄inde s̄sualitas
et vet̄ hō q̄i pater et mater inte
rioris et noui.

Quarta cōsideratio.

Partitio

Hoc arbitrii respectu dei determinat et figit ad unam ptem. s. dilectionem i beatiss sic ecclera ncaro declinat in odium dei. et inuidia in dñnatis Ita est cōis traditio doctoz. quis in as signando causas videatur aliquā varietas sūg hmoi confirmatio ne in beatiss. vel obduratione in dñnatis Sed resolutio finaliter eadit ad ordinationem dei. qz positi sunt in termino. neqz ē am plius locus meriti vel demeriti vllus Proinde non tollitur. ab hoc duplici statu multe actiones arbitrarie respectu obiectoz alio rū a dō. sicut demōes arbitrarie tentat homines. quibus arbitra ries angeli subministrant.

Quinta cōsideratio

Hoc arbitrii respectu dei. ferrī p̄t ad utrāqz p̄t dilectionem vel omissiōne hic in vla. imo non videt repugnantiam includere. de potentia dei absoluta. vel suspēsa lege omuni qn volūtas arbitraria ferre posse oītione in deū clare vīsum. posset enim apprehendī sub rōib⁹ oīdib⁹. s. pūiciū vel dñnatiū. Ex qua consideratione moti sunt aliqui dicere q̄ damnati forsitan in extremo iudicio videbūt p̄ mō rula intuitiōne deum nō solū in humilitate de qua constat sed etiā in diuinitate ad augendū oīlū es

prīma

cōsideratio

cōseqniter suppliciū suū magis **S**3 non h̄z hoc cōis doctrina q̄ poti us vt semp sequenda est. qm̄ curiositatis est non doctrine pietat. opinonib⁹ extraneis delectari

Prīma consideratio

De amore gratuito

Hoc gratiustus

Hoc actualis dicit influen tiā diuinam gratis datā in anima que formaliter reddit hoīem gratiū deo. et acceptū ad vitam eternam. **C**onsideratiōis huius materia latissima tradita est per doctores. sed a multis ex perimentaliter non intellecta. sup quā ponatur ad p̄n̄ ista distin ctio. **O** amor gratuitus quadrupliciter h̄z cōsiderari. uno modo p̄t est forma q̄dam absoluta. vel influentia effectualiter a diuina bonitate proueniēs. **A**lio modo put respicit ipm̄ subiectū q̄b̄ infor mat. p̄portionaliter sicut albedo informans subiectū reddit albus. **T**ertio modo p̄t attendi in ordi ne ad deū acceptatē illam qui h̄z gratiā ad vitaz eternā. **Q**uarto modo put ille amor gratuitus qui dī charitas ē vniuersalis motus et principalis inf̄m̄ies et sup oēs habitus in anima per respectū ad finez ultimā. ad quē ipse dirigit inclinat et mouet tanqz ad ultimū sinez suū. **A**mor primo mō

.N. .3.

Super cantica

est quedā res absoluta p se distincta ab alīs. que posset remanere per potētiā dei. et nihil gratum reddere. vt si ponere ē extra subiectū. Amor scđo modo respectiue cōsideratus ad subiectū q ad influentez deū. non videtur posse stare. qn reddit subiectū formaliter gratū intrinſice qm̄ iste est a dū ſuus p̄imus et formalis ſic in alīs accidentib⁹ absolutis. Amor tertio modo reddit de lege omni subiectū ſuū acceptum ad vitam eternaz. ſed absolute non repugnat quin aliquis fit acceptus ad vitaz eternā abſqz amo re hm̄i vel etiam nō accept⁹ cū amore talis. Amor q̄rto modo cōſideratus est oīm habitū et actuū laudabiliū meritorioz et acceptabiliū ad vitam eternaz ratiōne et finis. fine quo finis vltim⁹ nō habetur. cui coniunctus est diuin⁹ amor increatus illabēs anima. purificans eam illuminās perficiens et acceptans.

Scđa cōſideratio

HAmor gratiuit⁹ dei. q̄uis a prima origine non fuit in adā. erat tñ tunc in eo amor dei ſug oīa laudabilis. ſed nō meritorius vite eterne. Sed p tpe legis currētis tale mediū nō occurrit qm̄ homo eft in ſtatu vel gracie vel culpe. Similiter de angelis in ſua conditione primaria diceretur

canticoz.

qm̄ interiores habitus nō oīnoſcim⁹ niſi ex actibus. Pūt autem actus habitū adquisitor⁹ et iſuſor⁹ ita ſimiles q̄o distinguē non ſufficiimus. ſicut videm⁹ colorē artiſcialē in facie nō diſtingui facliter a naturali neqz lumē a ſpēb⁹ coloris. In puenit ex actib⁹ virtuofis gratia informatis duplex argumentatio. vna moralis ſeu naturalis. altera gratuita vel ſup naturalis. dū gratia ſ. augmentatur. Gratia vero magis mouet influxuſ. generaliter ſcđm legem eternam. q̄b particulariter. et inheſione ſcđm particulares inheſionez q̄liter inclinant habit⁹ ad quifiti. et inde magis p̄cipiunt⁹. Sed aſſint gratuiti vel inſuſi nescit. p̄trea beatus vir deniqz qui ſep eft pauid⁹. Qm̄ et ſi cognoscere ē creare gracie p̄fita. tñ de pſuerantia et de amore predestinationis increato et eterno nescimus ſed speramus.

Tertia cōſideratio

HAmor gratiuit⁹ dei. q̄uis a prima origine non fuit in adā. erat tñ tunc in eo amor dei ſug oīa laudabilis. ſed nō meritorius vite eterne. Sed p tpe legis currētis tale mediū nō occurrit qm̄ homo eft in ſtatu vel gracie vel culpe. Similiter de angelis in ſua conditione primaria diceretur

Partitio

Quarta cōsideratio.

Hoc moris dei habitualis gratia secundum ecclesie determinationem infunditur in baptismo. qui reddit baptisatos dignos et acceptos vita eterna. **C**olligitur inde quater omnis baptisatus in christo cum exultatione debeat discere illum ysaie. Haudens gaudebo in domino. et exultabit anima mea in deo meo. quia induit me vestimento salutis. diversis habitibus virtuosis. et indumento iusticie circumdedicat me. christo scilicet sole iusticie. Quotquot inquit paulus baptisati estis christum induitis. Sequitur. Tanquam sponsum decoratum corona quo ad spiritum. et tanquam sponsam ornatam monilibus suis quo ad mentem vel animam superiorum. Tunc enim apparuit signum magnum in celo. rationalis anime. mulier amita sole. et luna sub pedibus eius et in capite eius corona stellarum duodecim. **C**olligitur inde positionis magistri insufficientia. qui gratiam habitualis non posuit. sed incretam cum actuali creatu. Pueri enim baptisati et dormientes. quomodo formaliter grati essent. quos constat actuali gratie motum non habere.

Quinta cōsideratio.

prima tūlxix

Hoc moris gratuitus habitualis. infusus pueris baptisatis. reddit eos acceptabiles deo amabiles et gratos necnon hominibus ita reddere debet tanquam angelos quosdam dei. **C**olligerentur inde plurima documenta moralia tanquam laudem conseruantium innocentiam baptismalem in se et in alijs quam in horrendum vituperium et damnabilitatem eorum qui innocentiam huiusmodi prostituerint in se vel in alijs. rursus crucifigentes. christum et ostentui habentes. **U**trum vero baptisati qui nondum peruererunt ad usum rationis. facere possint opera grata deo et beneplacita. puto quod sic quam nondum meritoria. sed neque tunc demerentur. bene tamen peccat. quia peccare minus dicitur quam demereri. sicut dicimus monstrum peccatum esse in natura. non tamen esse culpam aut detrimentum.

Prīma consideratio quarti de amore collecto

Hoc amore triplici. scilicet libero arbitrio et gratuito. de quod deinceps habendus erit sermo considerari potest sub multiplici triplicitate iuxta verbum petri. de amore ter repetitum. Amo te. Amo te Amo te. **D**iscurramus.

Super cantica

velut in superficie quia materia
late patet. Primus est amor itaqz
incipientiū proficiētiū et perfe-
ctoꝝ. Secundus est amor scđm ve-
niā gratiam et gloriaꝝ etiam
hic inchoatꝝ. Tertius est amor
scđm hominē animalē rationalē
et intellectualeꝝ. Quartus ē amor
scđm vestigis. scđm imaginem et
scđm similitudinē deiformeꝝ. Qui-
tus est amor scđm purgationem
illuminationeꝝ et pfectioꝝ. Se-
xtus est amor scđm tropologiaz
allegoriaꝝ et anagogiam. Septi-
mus est amor scđm despōsatio-
nem spiritus. cū ancilla cum libe-
ra et cū domina. Octauꝝ ē amor
scđm tricliniū anime. Inferi'me-
dium et superius. Nonꝝ est amor
scđm adolescentulas et concubu-
nas. scđm reginas. et ad vnicam
columbam. Decimus est amor
scđm triplex celum. Infimū. me-
diū et tertiuꝝ. Undecimꝝ ē amor
hī tripliceꝝ hierarchiaꝝ. infimā.
mediā. et supmā. Duodecimus
est amor Angelicus. cherubicus
et seraphicus. Et ita de triplici-
tibus talibus multis refluentibꝝ
in eandem sententiam

Scđa cōsideratio.

Quarti.

Hoc dei resultās ex amo-
re triplici. s. libero arbi-
trario et gratuito. et con-
currens in actum scđm laudabili-

cōsideratioꝝ.

or est qz si quilibet stet in actu p-
mo vel habitu tantummodo. Per-
spicuū est quia potentia quelibet
iuncta suo actui laudabili et bo-
no. perfectior est et fini suo cōiun-
ctior. qz in habitu solo manens
quasi sopita vel sōnians. De quo
triplici actu amoris simul consun-
cti respectu dei. oposita sunt ana-
gogice per patrem pulcerrime et
amorosissime seminarum marie
salomonem cantica cantorum.
Similiter et alia plurima que cō-
templata est mens sua sapienter
nominatim de duplice modo de-
sponsationis anagogice et mo-
ralis seu tropologice. Prima
despōsatio cantatur per epithala-
mū cantici cantorum. Altera
per epithalamū capituli vltimi.
proverbioꝝ cui initiuꝝ est. Multi-
erem fortē quis inueniet. Cō-
stituitur in prima. deus et anima
tanqz spōsus et sponsa se mutuo
zelantes amore. vnicus ad vnicā
et vnicā ad vnicum. de qua glori-
atur sponsus. Una ē Inquit colū-
ba mea. perfecta mea vna matr.
mee. electa genitricis sue. Con-
stituitur in alia desponsatione.
spiritus deiformis et sapientia.
tanqz sponsus et sponsa. magis
per tropologiam et allegoriam.
tanqz in vita activa. qz per ana-
gogiam in vita contēplatiua.
Discernitur ex hoc precipue va-
rietas huiꝝ duplicitis despōsatiōis

Partitio

et epithalamij correspondentis.
quoniam una spectat ad incipientes
et proficientes generaliter.
Altera propria non nisi perfecto
rum et in anagogicos excessus se
se rapientium de claritate in cla
ritatem tanquam a domini spiritu p
ut in secunda partitione dicetur.

Tertia consideratio.

Hoc expositus in canesi
canticorum fructu del
vel osculatio oris. no
minatur aptissime. non solum ha
bitualis et tepida. sed actualis
seruens. et extatica. et precipue se
raphica. cuius est immediate fer
ri in deum. quis ex parte anime
concurrat multitudo habituumq
influentiarum. Omne pterea datuz
optimu. et donum perfectum de
scendens a patre luminum. cc.
Qui omnia tanqz virtus ynfica
tradente dionygio replent et re
stituunt et conuertunt ad congrega
gantis patris unitatem et deifi
cam simplicitatez. ubi tunc apex
vel seraph mentis ineffabili et si
gnato deo. ineffabiliter et igno
te coniungitur. ignote quidem qd
infinite et immense. cum virg
noscentis et actus put et natu
ra sint finiti. Sed de hoc posteru
us tangamus Interim per reme
moratiōem paucula de desponsa
tione morali seu tropologica spi
ritus deiformis cu diuina sapien

prima

cifex.

tia. dicum qdū cōsideratio pcedē
debet tanqz via ad desponsatio
nem anagogicam necessaria.

Osculum sponsi vel osculatio est
dignissima impressio cuiusdam
suavitatis et intime consolatio
nis per illapsum secretum in ani
mam. Petitur at atqz conceditur
ad facilius tolerandum presens
exilium dum sponsa peregrinat a
sponso. Osculum autem est illa
suavitas et intima consolatio Jo
cunditas et exultatio quācunq
fiat aut sentiatur in anima. sedim
portionem virginalem et supre
mam. que mens dicitur vel apex
mentis domusa ad spm prout ad
alia cognoscenda. vel diligenda
vel ordinanda sub deo deflectit.
Qm soli deo coheret et intendit.
tanqz obiecto et fini ultimo. et so
li sponso. qui solus sibi et totus
ē desiderabilis et amic⁹. L Talis
est inquit dilectus meus. et ipse ē
amicus meus filie hierusalem. I
Dicitur autem amicus tanqz amo
ris custos. et addit sup amorem
simplicem cōficationem secretoz.
et mutuam readamationem. cui⁹
est p̄prium omnia esse cōmunita
Et in statu presenti deus gerit a
micitiam erga animaz sanctam.
quia cōicat sibi se ipsum. et amo
rem suū. et dona sua ad fruenduz
et vtendum et vniuersaliter p̄tra
ctandū. quātum ipsa rationabiliter
voluerit et potuerit accipere. pl⁹

Ω .7

Super cantica

vel msn^o pro varietate status. in quibus est constituta Super hoc erit tertia partitio.

Quarta cōsideratio.

Hoc dei resultas ex amore triplici scz libero arbitrio et ḡtuito . sufficiens est ad salutez . et fruitio dici debz in quocunq; fuerit . idiota vel simplici . scdm quem amorez licet vnicuiq; habēti decantare illud epithalamis quasi morale et practicum. Mulierem fortē quis inueniet . sed non ita de altero. Unde hsc ipse salomon qui descripsit prius desponsationem viri dei formis cum sapientia . q̄ animē per anagogiam cum deo . sciuit enim q̄ nec philosophos quosdaz latuit. Quoniam ad beataz vitam tria preparabant . studiū sapientie . fastidium presentis vite . et desideriuz alterius vite. Primum docetar in parabolis in quibus inseritur hoc epithalamis. Mulierem fortē quis inueniet. Traditur alterum in ecclesiaste de varietate rerū. Subiungitur tertiu in canticis cantorum. Ceterum ad tria hec maxime ad duo. pma subseruit vniuersitas scripturarū et creaturarum quasi libris et doctrinis innumeris. Notate sunt plures et a pluribus speciales q̄dam industrie . quedam omunes quedā magis appriate pro vtra

canticoz.

q̄ desponsatione . sicut scripturas primo inspicere . et eaz saltez quid nominis intelligere . intellectas ad brevia quedam reducē . breuiatas ex se vel alij memoriter recondere . Recōditas memoreriter meditando ruminare Ruminatas tandem digerere et vnire. Preterea notate sūt scdm eriguntatem nostram duodecim pridez industrie ad theologā mysticā adaptande. Quibus omissis oib; aut presuppositis latius empatet proximē ad cantica canticoz . et de necessitate vel ɔmodi tate expositionis eoꝝ vltra certas scripturas diuinitus inspiratas. Itud vnum premittamus.

Quinta cōsideratio.

Hoc dei resultans ex amore triplici scz libero arbitrio et ḡtuito . sicut in genere multiplices habet grad⁹ et d̄ras prout in consideratione tertia tangebatur sicut in speciali amor seraphicus multiplicat in diuersis nedum pro statu patrie sed vie . pro gratiarum et exercitationū varietate. Quidā fuerūt ex grā singulari ut paul⁹ . et estimo q̄ maria q̄ rapta sūt aliquā ad nudam diuine essentie visionem . ubi tūc non indigebat theophanij scripturarū . canticoz vel verborū . de quib⁹ nil ad pñs . Alij fuerūt si tñ adhuc sūt nouit de⁹ . qui

Partitio

et si nō viderint aut videant deū per essentiaz nihilomin⁹ ad intelligētiam puram et perspicuā pōdi sunt. quasi similiter ad adaz p statu innocentie. qui vidit deum in speculo claro et lucido diuinus inspirato in imagine sua similitudine et gloria. qualiter et lucidus viderunt angelis p statu vie sue. **¶** si adam viderit etiā denz in enigmate per vestigia creaturæ et in vestigij. hoc fuit ppter necessitatez directiuaz sensualitatis sue. **Tales** qui sūt hmōi. iā in suis contemplationib⁹ et amorib⁹ seraphicis. non indigēt exercitio qđū qđ pro illo tunc. ad fruendū et inherendū deo per osculationē ei⁹ simo fastidium eis esset omnis creatura sicut in persona magdalene querentis deum. dicit Origenes. **Quero** creatorem. fastidio mihi est omnis creatura. **Tales** videbatur p̄bus commendare in principe metaphysice dicēs eos nō egē apologis. quales experti hoies grossioris intellectus. in quib⁹ p̄spicuitas et luciditas suop̯ intellectu. immixta est cum materiali grossicie plus vel minus. vt in prophetis minus. pl⁹ in naturaliē heretibus. aut morionib⁹ et stultis. **Mediocriter** aut sicut in h̄ib⁹ pluribus laicis et litteratis. qm̄ certe paucissimop̯ est et fuit. dicēte platone et ceteris p̄spicuitas intellectus atqđ mentis p̄. quā cō

secunda eccl̄xii

jungit tanqđ in supmo suo angelis. et intelligētis. que portio qđ uis sit superior in hoīe. tñ poti⁹ dei noiatur homo a rōe rationalis. qđ sibi xp̄ia ē. qđ ab intellectu intellectualis. sed nec a sensu ppter imperfectiēm habeat sensualis. **Alij** sūt qui etiā videat intelligentiam h̄it nihilomin⁹ impeditam nec solidam ad otuitiēm veritatis irreuerberataz. **Indigent** ppter ea fulcimento. qđ symbolicarū similitudinū vigoratiū ad persistentiā et otinutiōem ppter tales maxie oposita sūt cantica canonicop̯. cū filibus anagogicis manuductiōib⁹. **Tradita** ē insuper theologia mystica dionysij. que p abnegatōes oīm magis qđ affirmatōes incedit. **C**onciūxit aut verselleū. velut in vnū tres istos stat⁹ hoīm in expōne sua cantici canticop̯ breuiter et accōmode apud dōcētos in libris et doctrina dionysij nō ita p ceteris neqđ p ignoratiib⁹ suas tot p̄scillas allegatiōes. more iuristaz q̄ vit correcte scribunt aut notātur. **S**istit insup in solo lēsu anagogico. dei et aie. nihil miscendo de allegorica desponsatiōe xp̄i et eccl̄ie q̄ quis vnū p̄sciat ad alterū. dum se mutuo non sfundant. **I**nterest enim tā eccl̄ie vniuersal qđ aie singlari. cantare iugiter deo tanqđ sponso corde verbis et opere. **D**imo te Amo te. Amo te. .

**Super cantica
Explicit prima parti-
o quasi prohemialis in cantica
anticorum
Secunda partitio et pri-
mo prohemium.**

Homo te. Quid
obsecro resonant ali-
ud cantica canticorum
missam ex intimo et toto corde
ocem domino te. Quia in re pmit
endo est. qd amor fructu dei. ma-
tine seraphicus. quia non p
statu vie sepe. diu. et multu. osse-
re in illa puritate actuali. Indiget
ad exercitu suu similitudinibus
symbolis vti creaturaz. maxime
q dicit dionys. Impossibile no-
bis relucere diuinu radiuz nisi sa-
cris et architipicis exemplaribus
vel symbolis circuuelatu. que ad
modu pura lux materialis sine
coloris admixtione non videtur
Propterea cōpositus e liber can-
ticoz. sub tropis et similitudini-
b. ad hui fruitu amoris exerci-
tu. sub typo nuptiaz. Studue-
rūt in his exponēdis. summa et di-
uina ingenia. nunc per ptes put
materia quā tractabat erigebat
nsic integraliter p omelias. p ser-
mones. p postillas. p distinctioes
per glosas ordinarias. p qdru-
plicez sensu vicissim pmixtum.
Posteriorum abbas verselleū ita

canticorum.

tuit insistere circa sensu anagogi-
cu. p sibiudinem ad supnum a/
morem creatu qui e in seraphin:
coartans se ad aiām rationalem
et deū. scdm supremā quātum p
eleuari aie portioez. quā appellas
seraph vel seraphin. i hierarchis
anime. exēplariter. ad celestis or-
dinatis. fundamētu capies ex. x
ca. dionysij cu expōnibus suis qli-
ter ipse bonaētura paucissimis
vobis cōplexus est in itinerario
suo. ca. iij. Porro amor fructu q
extaticus. vel anagogic et sera-
phicus. qr consistit in experimen-
tali pceptione cōiunctionis aie cu
supremo obiecto suo et fine deo.
nullaten tradi p doctrinā ma-
tie cu solo deo pure ḡtis et sup
oēm industria infundat. Videatur
poti insistendū in expōne cantu-
corū et similiū. doctrinalis et scho-
lastice. tradēdo qd nois termino-
ru. q exponēdo symbolicas signi-
ficationes eoz qz in declamatio-
nib et exhortatiōib moralibus
sine fine que nequeūt vt dixim a/
more fructuū infundē. Et hito
vel ognito qd nois terminorum
ex theologia scholastica. debet ex-
ercitu intrinsecū remitti ad inte-
riorem mentis perscrutationem
cooperante grā dei que non dā
cōiter. se non excentib. et ingra-
tis in quib dei grā vel nulla est
vel in vacuū accepta. Et tā vtiq
nila e si i vacuū recipi. qr nō m/
nus horret vacuū grā qz natura